

بسمه تعالی
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کرمانشاه
دانشکده بهداشت
گروه بهداشت عمومی
قالب نگارش طرح درس
XXXXXXXXXXXX

عنوان درس: نظام های سلامت در ایران و جهان

مخاطبان: دانشجویان ترم سوم کارشناسی پیوسته بهداشت عمومی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

زمان ارائه درس: چهارشنبه ساعت ۸-۱۰

مدرس: دکتر ستار رضایی

درس پیش نیاز: ندارد

نیمسال اول ۹۸-۹۹

هدف کلی درس:

آشنایی با سیستم های مختلف بهداشتی درمانی در کشور های مختلف جهان و مقایسه روشهای مختلف ارائه خدمات بهداشتی درمانی با توجه به نکات مثبت و منفی (محاسن و معایب) هر یک از این روشها

شرح درس:

دانشجویان رشته بهداشت عمومی با گذراندن واحد نظام های سلامت، با انواع نظام های سلامت و محاسن و معایب هر کدام از این نظام ها آشنا خواهند شد.

اهداف کلی جلسات: (جهت هر جلسه یک هدف)

- ۱- نظام سلامت و مفهوم کلی آن
- ۲- اجزاء نظام سلامت و خصوصیات هر کدام
- ۳- اهداف واسط نظام سلامت (کارایی، کیفیت و دسترسی)
- ۴- روش های تامین مالی در نظام سلامت
- ۵- نظام پرداخت هزینه ها در نظام سلامت
- ۶- نظام سلامت در ایران
- ۷- بیمه های سلامت در ایران
- ۸- پزشک خانواده در ایران
- ۹- طرح تحول نظام سلامت در ایران
- ۱۰- پوشش همگانی سلامت و وضعیت آن در ایران
- ۱۱- نظام سلامت در آمریکا
- ۱۲- نظام سلامت در سنگاپور
- ۱۳- نظام سلامت انگلیس و آلمان
- ۱۴- نظام سلامت در ترکیه و ژاپن، فرانسه، برزیل، کانادا
- ۱۵- نظام سلامت کوبا، ایتالیا، اسپانیا، استرالیا و قطر

اهداف ویژه رفتاری به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

جلسه اول

هدف کلی: نظام سلامت و کلیات آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ در مورد نظام سلامت و اقدام سلامت توضیح دهد.
- ۲ سیستم و نظام سلامت را تعریف کند.
- ۳ تفاوت نظام سلامت با سایر نظام ها را توصیف کند.

جلسه دوم

هدف کلی: اجزاء نظام سلامت و خصوصیات هر کدام

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ اجزای نظام سلامت را بشناسد.
- ۲ اهداف نظام سلامت را توضیح دهد.
- ۳ اهرام های کنترل نظام سلامت را تشریح کند.

جلسه سوم

هدف کلی: اهداف واسط نظام سلامت (کارایی، کیفیت و دسترسی)

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ تفاوت اهداف نهایی با اهداف واسط نظام سلامت را بداند.
- ۲ اهداف واسط نظام سلامت را بداند و مثال بزند.
- ۳ مفهوم کارایی را توضیح دهد.
- ۴ انواع دسترسی را بداند و شرح دهد.

جلسه چهارم

هدف کلی: روش های تامین مالی در نظام سلامت

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱ بتواند تامین مالی نظام سلامت را تعریف کند.
- ۲ روش های تامین مالی در نظام های سلامت را بداند.
- ۳ معایب و مزایای هر کدام از روش های تامین مالی را بتواند شرح دهد.
- ۴ بتواند روش های تامین مالی مناسب را تشخیص دهد.

جلسه پنجم

هدف کلی: نظام پرداخت هزینه ها در نظام سلامت

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- نظام پرداخت را بتواند تعریف کند.
- ۲- انواع روش های پرداخت را در نظام های سلامت توضیح دهند.
- ۳- معایب و مزایای هر کدام از روشهای پرداخت در نظام های سلامت را بدانند و شرح دهد.
- ۴- تفاوت بین روش پرداخت در نظام سلامت و سایر نظام ها را توضیح دهد.

جلسه ششم

هدف کلی: نظام سلامت در ایران

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- نظام سلامت و شبکه سلامت کشور را بدانند.
- ۲- مفهوم نظام مراقبت اولیه PHC را بدانند.
- ۳- نظام پرداخت هزینه ها در کشور را بتواند توضیح دهد.
- ۴- نظام تامین مالی در نظام سلامت را شرح دهد.
- ۵- وضعیت نظام سلامت کشور در مقایسه با سایر کشورها را بر اساس شاخص های سازمان بهداشت جهانی بدانند.

جلسه هفتم

هدف کلی: بیمه های سلامت در ایران

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- مفهوم بیمه را بدانند و شرح دهد.
- ۲- انواع بیمه ها در نظام سلامت ایران را بدانند.
- ۳- مزایا و معایب هر کدام از روش های بیمه ایی را شرح دهد.
- ۴- معایب و مزایای سیستم بیمه ایی کشور در بخش سلامت را توضیح دهد.

جلسه هشتم

هدف کلی: بیمه های سلامت در ایران

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- مفهوم بیمه را بدانند و شرح دهد.
- ۲- انواع بیمه ها در نظام سلامت ایران را بدانند.
- ۳- مزایا و معایب هر کدام از روش های بیمه ایی را شرح دهد.
- ۴- معایب و مزایای سیستم بیمه ایی کشور در بخش سلامت را توضیح دهد.

جلسه نهم

هدف کلی: برنامه پزشک خانواده (شهری و روستایی) در ایران در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- برنامه پزشک خانواده و تاریخچه آن را بداند.
- ۲- مزایای طرح پزشک خانواده را بداند.
- ۳- معایب طرح پزشک خانواده را توضیح دهد.

جلسه دهم

هدف کلی: برنامه طرح تحول نظام سلامت در ایران در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- کلیات برنامه طرح تحول نظام سلامت را بداند.
- ۲- معایب طرح تحول نظام سلامت را شرح دهد.
- ۳- مزایای طرح تحول نظام سلامت را بداند.
- ۴- پیامدهای مثبت و منفی طرح تحول نظام سلامت را توضیح دهد.

جلسه یازدهم

هدف کلی: پوشش همگانی سلامت و وضعیت آن در ایران در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- مفهوم پوشش همگانی سلامت را بداند.
- ۲- اجزای پوشش همگانی سلامت را شرح دهد.
- ۳- وضعیت پوشش همگانی سلامت در ایران را توضیح دهد.
- ۴- وضعیت پوشش همگانی سلامت در کشورهای مختلف

جلسه دوازدهم

هدف کلی: نظام سلامت آمریکا در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۵- الگوی ارائه خدمات در نظام سلامت آمریکا را بداند.
- ۶- وضعیت تامین مالی در خدمات سلامت را شرح بدهد.
- ۷- معایب و مزایای سیستم سلامت کشور آمریکا را توضیح دهد.
- ۸- وضعیت سازمان های حافظ سلامت HMOs را تشریح کند.

جلسه سیزدهم

هدف کلی: نظام سلامت سنگاپور

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- الگوی ارایه خدمات در نظام سلامت سنگاپور را بداند.
- ۲- وضعیت تامین مالی در خدمات سلامت در سنگاپور را شرح بدهد.
- ۳- معایب و مزایای سیستم سلامت کشور سنگاپور را توضیح دهد.
- ۴- وضعیت حساب های پس انداز شخصی (MSA) را تشریح کند.

جلسه چهاردهم

هدف کلی: نظام سلامت انگلیس و آلمان

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- الگوی ارایه خدمات در نظام سلامت انگلیس را بداند.
- ۲- الگوی ارایه خدمات در نظام سلامت آلمان را بداند.
- ۳- وضعیت تامین مالی در خدمات سلامت در انگلیس را شرح بدهد.
- ۴- وضعیت تامین مالی در خدمات سلامت در آلمان را شرح بدهد.
- ۵- معایب و مزایای سیستم سلامت کشور آلمان و انگلیس را توضیح دهد.

جلسه پانزدهم

هدف کلی: نظام سلامت در ترکیه و ژاپن، فرانسه، برزیل، کانادا

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- الگوی ارایه خدمات در نظام سلامت ترکیه و ژاپن، فرانسه، برزیل، کانادا را بداند.
- ۲- وضعیت تامین مالی در خدمات سلامت در ترکیه و ژاپن، فرانسه، برزیل، کانادا را شرح بدهد.
- ۳- معایب و مزایای سیستم سلامت کشور ترکیه و ژاپن، فرانسه، برزیل، کانادا را توضیح دهد.

جلسه شانزدهم

هدف کلی: نظام سلامت کوبا، ایتالیا، اسپانیا، استرالیا و قطر

در پایان دانشجو قادر باشد:

- ۱- الگوی ارایه خدمات در نظام سلامت کوبا، ایتالیا، اسپانیا، استرالیا و قطر را بداند.
- ۲- وضعیت تامین مالی در خدمات سلامت در کوبا، ایتالیا، اسپانیا، استرالیا و قطر را شرح بدهد.
- ۳- معایب و مزایای سیستم سلامت کشور کوبا، ایتالیا، اسپانیا، استرالیا و قطر را توضیح دهد.

منابع:

- گزارش جهانی سلامت سال ۲۰۰۰
- نظام سلامت در دنیا حسین زارع جلد دوم
- مطالعه تطبیقی نظام سلامت، زارع و همکاران
- گزارش همگانی سلامت در ایران. موسسه ملی تحقیقات سلامت
- کتاب اصلاحات نظام سلامت، راهنمای عدالت و کارایی

روش تدریس: «سخنرانی، بحث گروهی»

رسانه های کمک آموزشی: «وایت برد، ویدیو پروژکتور، کامپیوتر»

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	نمره	روش آزمون	آزمون
	هر جلسه کلاس	۲	پرسش و پاسخ	تکالیف کلاسی و حضور فعال در کلاس
	جلسات انتخابی	۳	ارایه در کلاس	ارایه کلاسی
	پایان ترم	۱۵	تشریحی	آزمون پایان دوره

مقررات درس و انتظارات از دانشجو:

از دانشجویان محترم انتظار می رود:

- ۱- حضور منظم و دقیق در جلسات درس داشته باشند.
- ۲- در بحث های گروهی و فعالیت های آموزشی مشارکت نمایند.
- ۳- در هر جلسه آمادگی پاسخ گویی به سؤالات مبحث قبلی را داشته باشند.
- ۴- از دیگر منابع و سایت های معتبر علمی استفاده نمایند.
- ۵- تلفن همراه خود را در کلاس خاموش نمایند.

بسمه تعالی

جدول زمانبندی درس

کلاس شماره ۵

روز و ساعت جلسه : چهارشنبه ساعت ۸-۱۰

جلسه	موضوع درس	مدرس	روش تدریس	وسیله کمک آموزشی
۱	نظام سلامت و مفهوم کلی آن	ستار رضایی	سخنرانی + بحث گروهی	وایت برد - ویدیو پروژکتور
۲	اجزاء نظام سلامت و خصوصیات هر کدام	//	//	//
۳	اهداف واسط نظام سلامت (کارایی، کیفیت و دسترسی)	//	//	//
۴	روش های تامین مالی در نظام سلامت	//	//	//
۵	نظام پرداخت هزینه ها در نظام سلامت	//	//	//
۶	نظام سلامت در ایران	//	//	//
۷	بیمه های سلامت در ایران	//	//	//
۸	بیمه های سلامت در ایران	//	//	//
۹	پزشک خانواده در ایران	//	//	//
۱۰	طرح تحول نظام سلامت در ایران	//	//	//
۱۱	پوشش همگانی سلامت و وضعیت آن در ایران	//	//	//
۱۲	نظام سلامت در آمریکا	//	//	//
۱۳	نظام سلامت در سنگاپور	//	//	//
۱۴	نظام سلامت انگلیس و آلمان	//	//	//
۱۵	نظام سلامت در ترکیه و ژاپن، فرانسه، برزیل، کانادا	//	//	//
۱۶	نظام سلامت کوبا، ایتالیا، اسپانیا، استرالیا و قطر	//	//	//